

„Инди, Чин ва Кореядан башламыш Чехословакия ва Мачарыстана гэдэр халг демократиясы өлкэлэриндэн ибарат ени „Зәрбэ бригадалары“ мейдана нәлмиш олду-гу индини заманда партиямызын мүбариза апармасы асанлашмыш ва иш дэ яхшы кетмәйә башламышдыр“ (И. В. Сталин).

«...капиталын һөкүмранлыг этдгий өлкэләрдәки гәрдам партияларын мүвәфәғийәт вә галәбә газә-ничаагларыны үмид этмәк үчүн бүтүн әсаслар вардыр.»

05
K 71

Рәссам: К. ЕЛИСЕЕВ

УОЛЛ-СТРИТ—Өчәб асанлашды..., ишимиз кетдикчә даһа да чәтинләшир ки...

К И Р П И

Мажаровас олтур!

Сабирабад МТС директору Элиф Насанову, Жданов районунда үч нөмрөли совхозун директору Ханһусейн һусейнову вэ Халдан МТС-нин директору Сәди Әсәдуллаеву охучуларымыза тәгдир эдирик.

Әслинә галса, нә бу директорларын Өзлери, нә онларын баш аграномлары һаггында данышмаға дәймәз. Анчаг онларын тутдуглары ишә кәләндә бир-ики сөз демәмәк мүмкүн дейил. Чүнки бир адамла таныш оlanda әввәлчә кәрәк онун ишинә нәзәр етирәсән. Мәсәл вар, дейәрләр, „иш адамын чөвһәридик“.

Сабирабад районунда Орчоникидзе адына, М. Ч. Бағыров адына вэ „26 комиссар“ колхозларынын тарлаларында памбыг әлиндән доланмаг олмур. Алын тәрилә етишдирилмиш халг малы аяг алтында галыб, тәләф олур.

Насанов вэ онун баш аграному Н. Безруков йол гырагында олан памбыгы йығдырандан сонра, әлләрини янларына салыб дейрләр:

— Башымыза нә даш салаг, тарлада памбыг галыб ки, планы долдураг?

Район рәһбәрләри дә онларын чалдыглары һавая зүй тутурлар. Районда бир нәфәр тапылмыр ки, Насановун вэ она охшар адамларын голундан тутуб, далда-бучагда, әлдән-аягдан узаг тарлаларда ерә төкүлүб, тәләф олан тонларла памбыгы көстәриб десин.

— Бәс бу нәдир?

Бу сөзү дейән йохдур, чүнки онлар өзләри дә ора-бура кедиб кәлмәйи, һәрәкәт әләмәйи севмирләр. Кабинетдә отуруб, телефонла данышмаг һейф дейил?.. Инди кәлин сизи мәркәздән кедән тәһкимчиләрлә таныш әдәк, кәрәк онлар нә дейир вэ үзәрләринә дүшән вәзифәни нечә еринә етирирләр.

Бу тәһкимчиләрдән бири Памбыгчылыг Назирлийинин Совхозлар идарәси ишчиси В. Загайнидик. Жданов районуна кәлдийи күндән Загайни совхоз директорларына дейир ки: „Нә чалырсыныз чалын, мән ойначагам, чүнки сизин һаваларыныз мәнним

сүмүйүмә дүшүр“. О, бу сөзү дейән кими районда бир концерт башланды ки, кәл көрәсән.

Үч нөмрәли совхозун директору һусейнов „Гатыг гарадыр“, һавасыны чалды, Загайни һәммин саат, „Доғру буюрурсан“ рәгсини ойнамаға байлады. 5 нөмрәли совхозун баш аграному С. Высочкин тоз басмыш вэ истифадәсиз галмыш памбыгыған машынылары көстәриб, охумаға башлады:

„Пияләләр ирәфдәди,
Һәр бири бир тәрәфдәди...“

Загайни о саат әлини гулагынын далына тутуб, бир зәнкүлә вурду: „Сөз сән дейәндир, гадан алым сәнин!..“ деди.

Халдан МТС-нин директору Сәди Әсәдуллаев вэ онун баш аграному Насанхан Насанханов исә охумагла дейил, юхуламагла мәшғулдурлар. Она көрә дә Ворошилов адына колхозда итки илә мүбаризә мәсәләси чоҳдан яддан чыхыб, ачылан памбыгы күләк апарып, гозалар тәләф олур, колларын гол-будагы сындырылыб атылыр. Анчаг район рәһбәрләринин хәбәрләри йохдур, онлар ширин ятырлар. Нә кедир, багдан кедир, бағбандан нә кедир, тәки чан сағ олсун..

Белә адамларла охучулары таныш әтмәмәк, онларын нечә ширин ятдыгларыны тәсвир әдиб көстәрмәмәк инсафсызлыгдыр.

Әлә күман әтмәйин ки, беләләри анчаг Сабирабадда, Ждановда вэ Халдандадыр. Хейр, белә дүшүнмәк сәһвдик. Ахтарсаңыз беләләринә башга районларда да раст кәлә биләрсиниз. Онлары тапыб мейдана чыхармаг, өз намуслу вэ фәдакар әмәйи илә халга вэ вәтәнә хидмәт әдән зәһмәткеш күтләйә көстәрмәк вэ демәк лазымдыр:

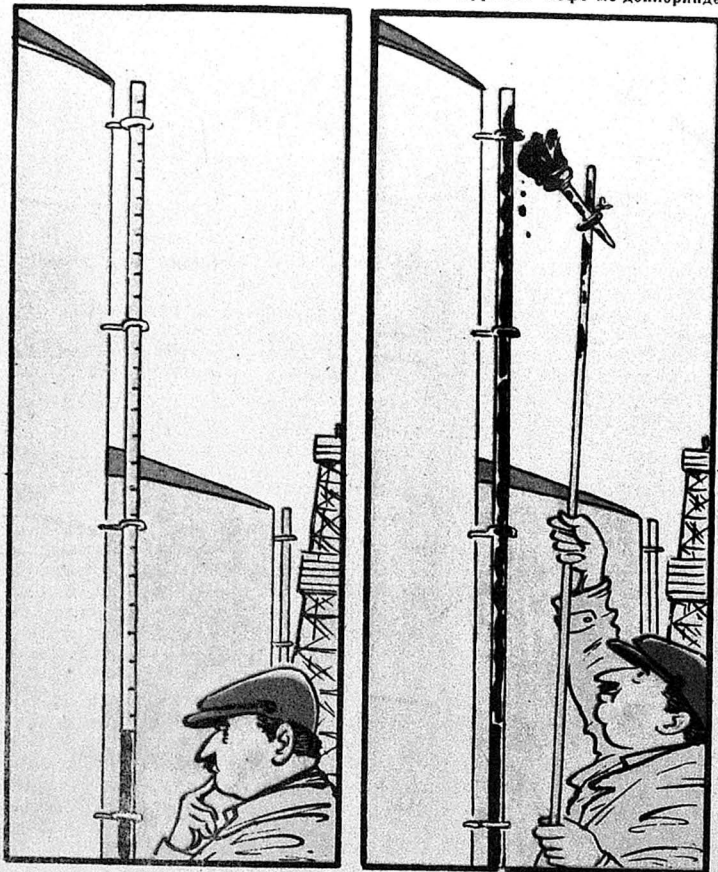
— Буюрун, таныш олун!

Курт

Рәссам: С. ШӘРИФӘДӘ

Әлә бәрк мүркүләйир ки, дейәсән йохду нәфәс
Де көрүм, ним йығачаг чөлдә ачан памбыгы бәс?

— Бу гара хэттин юхари галхмасы үчүн чарэ гапмаг лазымдыр.
— Бу да чарэ!..

Бир күчэдэ

ЛАНКАРАНЫН бир күчэси. Күчэнин бир башында кэнд тэсэр-руфат шө'бэси, о бири башында мэркэзи зообайтарлыг мэн-тэгэси. Кэнд тэсэрруфат шө'бэсинин мүдири Мухтар Садыгов пэн-чэрэдэн бахыб, зообайтарлыг мэн-тэгэси мүдири Чүмшид Гулиев идарэдэ көрчэк нирс вурур башына, эмр языб, почтая салдырыр: „Гулиев тутдугу ики вэзифэнин икисиндэн дэ чыхарылыр, эвэ-зинэ һәким Мәммэд Хүсейнов тә'йин олунур“.

Мәктүб мэн-тэгэйэ ики күндэн сонра чатды. Чүмшид Гулиев эмри охунд кими бирбаш, Бакыя чүмдү, Садыговун эмрини лөгв элэтдириб, керн гайытды вэ Мухтар Садыгова белэ бир тә'лигэ языб почта гутусуна салды: „Эмринизи керн көтүрүн, мэн өз вэзифәмэ гайытмышам“.

Үч күн, үч кечэ кечэндэн сонра тә'лигэ Садыгова чатды. О, икинчи эмри языб, почта гутусуна салды: „Чүмшид Гулиев я-ныз бир вэзифэдэ сахланылсын, икинчи вэзифэдэ, йә'ни, мэркэ-зи зообайтарлыг мэн-тэгэсинин зоотехниклийи Мәммэд Хүсейнова тапшырылсын“.

Почталйон бу эмри Чүмшид Гулиевэ етирэн кими, чавабы языл-ды: „Бу эмр еринэ етирилэ билмэйчэк, Мәммэд Хүсейнов кэнд тэсэрруфат шө'бэси мүдиринин достудур, она вермэк үчүн биздэ нэ о гэдэр мавачиб, нэ дэ о чүр вэзифэ вар. Биздэ бир һәким ери вар ки, о да чохдан тутулуб“.

Чаваб Мухтар Садыгова яман ер элэди, дуруб, гагды РИК-ин сөдр муавини Бабаевин янына. Бабаев пэнчэрэдэн Чүмшид өз ка-бинетиндэ көрчэк, бир тә'лигэ языб, почта гутусуна салды: „Мухтар Хүсейновун тапшырыгыны еринэ етирмэк үчүн Чүмшид Гулиевэ ики күн вахт верилсин“.

Ики күн кечди, үчүнчү күн мәктүб Чүмшид Гулиевэ чатды. Чүмшид онла дилчавабы хэбэр көндөрдү ки: „Ики күн дейил, лап ики ай да мөһлэт версаниз бу эмри еринэ етирэ билмэйч-чәйэм“.

Садыгов буну эшидэн кими өзүндэн чыхды. Бир һәфтэдэн сон-ра өзүнэ калэндэ бир ени эмр язды, мэркэзи зообайтарлыг мэн-тэгэсинин һәкими Сәфәр Рзаевин фелдшер элэди, ерина досту Мәммэд Хүсейнову тә'йин этди, үстүндэн дэ хүсуси оларга гейд элэди ки, „Мәммэдин мавачибн олсун 860 манат, өзү дэ июл айы-нын 16-дан верилсин“.

Бу эмр кедиб күчэнин о бири башына чатана гэдэр охучуг нәфәсини дәрсин, чүнки әһвалатын далы узундур.

Ланкаранда һәмин күчэ. Бир тәрәфдэ Мухтар Хүсейнов, о бири тәрәфдэ Чүмшид Гулиев. Кэнд тэсэрруфаты вэ байтарлыг ишләри галыб ортада, һеч үзүнэ бахан йохдур.

... Эмр кэлиб Чүмшидэ етишэндэ, о Мәммэд Хүсейнова белэ деди:

— Сәнин мавачибини июлун 16-дан йох, ишэ тә'йин олундугун күндэн верәчәйэм. Чүнки бу заман ичиндэ һәким Сәфәр Рзаев ишләйиб, мавачибн дэ она чатачаг.

Мәммэд Хүсейнов бу сөзү эшидэн кими илим-илим итди, киши, элэ бил, дүшдү кедәр-кәлмәз гуюсуна. Гулиев бир нечэ күн көзләдикдэн сонра Садыгова белэ бир кағыз язды:

„Мәммэд Хүсейнов ишэ кәлмир, фикрин нәдир?“

Садыгов бу кағызы алан кими севиндийиндэн үч дәфэ аты-лыб-дүшдү, сонра галәмн көтүрдү элине язды: Чүмшид Гулиевэ „низам-интизама рияйәт этмәдийи, прогүлчуну мүдафия эләдийи үчүн“ бир төһмәт япындырды.

Чүмшид Гулиев төһмәти алап кими Мәммэд Хүсейнову „иш-дән“ чыхартды.

Мәммэд Хүсейнов июлун 12-дэ ишэ тә'йин эдилиб, августун 18-дэ ишдән чыхарылыб. „Бәс онун мавачибн?..“

Ланкаран. һәмин күчэдэ идарәләр бир-биринэ гарышыб, бу мәсәләни һәлл эдэ билмирләр. Тә'йин олундугу күндэн бирчэ саат да ишэ кәлмәйән Мәммэд Хүсейнова мавачиб верилсин, я верилмәсин?

Мухтар дейир верилсин, Чүмшид дейир верилмәсин. Мәммэд Хүсейнов дейир верилсин, Бабаев дейир верилмәсин. Кэнд тэсэр-руфат ишләри галыб башлы-башына. һейванлар мөләшир, байтар-лар дидишир... Верилсин—верилмәсин?..

РЗА ШАҺВӘЛӘД

Башүстә Мәһәррәм

СӘЛЈАН тәрәфләрдә Мәһәррәм Мурадов адлы үзүйола, утанчаг, шәр сөзә „бәли“, „баш үстә“ дейән бир оғлан вар ки, сәнәти муһасибликдир. Она өл десән—дейәр баш үстә, гал десән—дейәр баш үстә. Кәл ишлә—баш үстә, әризә вер, чых—баш үстә. Сөзү дэ эһтиятны элдән вермәз—анкет, әризә, дашдан кечән хасий-әтнамә, чүрбәчүр тәрчүмейи-һал, язылмыш-язылмамыш, мөһүр-лү-мөһүрсүз эмәк китабчалары чибиндән әксик олмаз.

Бирчә эйби вар ки, гырды-гачдыдыр. Бир идарэдә бир илдән артыг гәрар тутуб даянмаз.

Чәми-чүмләтәни беш районда, он беш идарэдә, „өз хәиши илә“ гуллуға кириб, „өз хәиши илә“ дэ чыхыб. Хыллыда ону һаһагдан долашдырмаг истәйирдиләр, „өз хәиши илә“ ихасыны гуртарды. Азәриттифаг системиндән говуланда чибиндәки һазыр эмәк китабчаларындан бирини долдуруб, тәзә ишэ кирди. Эмәк китабчаларыны дәйишә-дәйишә бир нөв башыны кирләди.

Нәһайәт, Сәлјан кәрипч заводунда техники рәһбәр вэзифәсинә дахил олду. Күнләрин бириндә мүдир Әһмәдов, Мәһәррәми янына чағырыб деди:

— Мәһәррәм, гадасы, мә'зунийәтә чыхырам, чан сәнин—чан завод әманәти, еримлә гал, заводу доландыр.

— Баш үстә.

Мәһәррәм ола, завод ола, өзү дэ заводда мүдир ола, көр нә гиямәт гопарлар.

Һәнгитән дэ гиямәт гопартды, мүдир кәләнә кими эһтия-тыны элдән вермәди, эмәк китабчасы тәдарүкүнә башлады. О, чибиндән долдурулмамыш бир эмәк китабчасы чыхарыб, дөрд ерина заводун мөһүрүнү вурду, вөрәгәләри истәдийи кими долду-рду, өзү язды, өзү гол чәкди. Мүдир мә'зунийәтдән гайыдан кими, кедиб габагында „баш үстә“ вэзийәтдә даанды:

— Билдирчинин бәйлийи дәрнә соврулана гэдәр олар, йолдаш Әһмәдов!—дейә Мәһәррәм күлүмсәди.—Ичазә вер, өз хәишимлә ишдән чыхым.

— Нийә, гадасы, биздән инчимисән?

— Хейр, йолдаш Әһмәдов, көһнә сән'әтим, башыма дүшүб.

... Мәһәррәм үч-дөрд күндән сонра элиндә тәптәзә эмәк ки-табчасы Тичарәт идарәсинин Сәлјан шө'бәсинин рәиси Айрапетовун янына кәлди.

— Ишдән чыхдым, бу мән, бу сән, көтүр мәнн гуллуға, сонра бах көр, аналар нә чүр оғул доғуб!..

— Тәфтишчи муһасиблик илә аран нечәдир?

— Баш үстә!

... Мәһәррәм дүз отуз бир күн „баш үстә!“—дейә-дейә ишлә-ди, отуз икинчи күн Айрапетов онун гулагына пычылдады ки, „Мәһәррәм, яхшы башламышдыг, тутмады, көрәк әризә верәсэн: сәни ишдән чыхардым“.

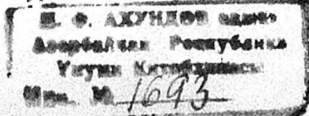
Мәһәррәм „баш үстә“ дейиб, һазыр әризәсини габага узатды. Айрапетов да хасийәтнамәни Мәһәррәмин овчунә басды вэ күлә-күлә деди:

— Бизи яддан чыхартма һа...

— Баш үстә!

... Инди Мәһәррәмин һансы районда, нә вэзифэдә ишләдийин-дән сораг верә ә йохдур. Бурасы вар ки, зирәнк оғландыр, бекар галмаз. Йагин бир мүдири хамлайыб „баш үстә“ дейә-дейә ба-шыны кирләйир.

Ч. МӘММӘДОВ

Евлах баятылары

Үч нөмрәли магаза,
Гөнди бүкүр нагаза.
Йүз грам әксик чәкир,
Чаным келиб богаза.

Күн чыгыр эркән яныр,
Инспектор ояныр.
Халтура долур кедир,
Автобуслар даяныр.

Вагазда бир чайчы вар,
Әлиндә бир гайчы вар.
Чибини күндүз кәсир,
Нә дө бир һарайчы вар.

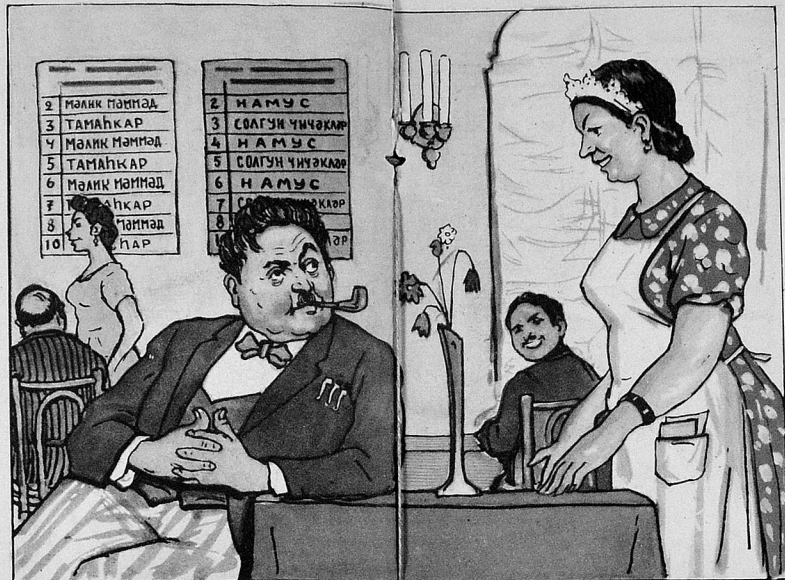

Бутнадан ашмаг олмаз,
Сусуз долашмаг олмаз.
Гырк гөлик хырда пулчун
Гызнан савашмаг олмаз.

Н. НҮСЕЙНОВ

ДРАМАТУРГ ТЕАТР БУФЕТИНДӘ

Рәссам: НӨЧӨШҮЛУ

— Тәә нәйниз вар?
— Репертуардан башка һәр шей тәәдир!

Район клубунда „Отелло“.

Рәссам: С. ШӘРИФЗАДӘ

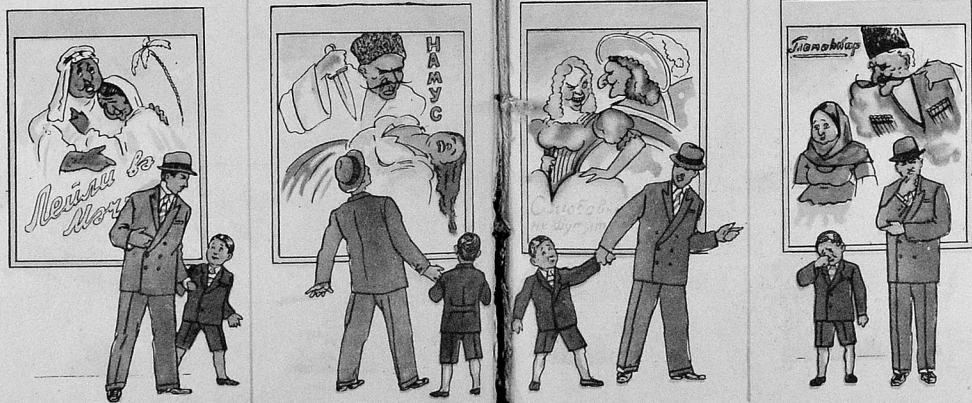

— Бизим һесабдар үз-нөзүнү нийә белә гаралайыб?

— Онуң үзүнү гаралдан „Халг ярадычылыг әви“ дир. Бир пәрдәлик п'ес кәндәрмирләр ки, ойнайыб, үзләрини агартсынлар.

БАКЫ ТЕАТРЛАРЫНДА УШАГЛАР ҮЧҮН КҮНДҮЗ ТАМАШАЛАРЫ:

Рәссам М. ГУМРИЕВ

— Бурада әшгбазлыгыдыр.

— Бурада да белә...

— Бу да белә...
Кедәк ушаглар театрына.

— Көл-көл, әвдә отурмаг
бу тамашалара бахмагдан
мәсләһәтдир.

Чанавар, тоглу вә шир нағылы

Гоюн фермасына һарданса бир күн,
Мудир кәндәрилди гоча чанавар.
Ишләри сайманлы апармаг үчүн,
Йыгды вә башына әвиндә ним вар.

Танышлар, гоһумлар алынды сая,
Һәрә бир вәзифә саһибә олду.
Сулуркә чәкдиләр бүтүн фермая,
Кәһнә гуллуғчулар ишдән говулду.

Вәрдийи вә'динә әмәл әйләйиб,
Чанавар ад алыб туфан голарды.
Әлиндән, тоғудан һәр күн тейләйиб,
Яхын достларына пәшмәш апарды.

Һәфтәдә үч дөфә мәчлис гурулду,
Сағлыглар дейилди азы мин кәрә
Дамаглар дурулду, кәпләр дурулду,
Гурдун тәррифләри халхды көйләрә.

Бир дө айылды ки, мудир дәмидән
Бир һәсир галыбдыр, бир Мәммәдһәсир
Үрәйи титрәди бу вахт гөминдән,
Көрдү пәйөләрдә гуру ел әсир.

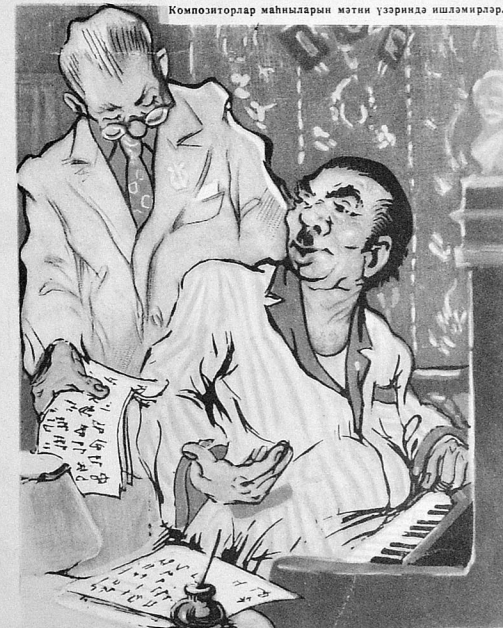
Район да кәндәриб муфәттишләри,
Башчылыг әйләйир онлара да шир,
Йохлансын ферманын бүтүн ишләри:
Демәк, чанавара газылды гөбир.

Белә мудирләрдән, охучум, бил, сән
Бә'зи фермаларда енә көрөрсән.

АЛЛАҺВЕРДИ НАЧЫЕВ

Рәссам: А. ӘЛЧИН

Композиторлар маһныларын мәтнә үзәриндә ишләмирәэр.

— Нә язырсаң?
— Сөзсүз маһны.
— Нийә сөзсүз?
— Сөзлүһүн сонрадан сөзү чох олур!

Сейидовлар

МӘКТАБЫ

(Бир пәрдәли тамаша)

ИШТИРАК ЭДИРЛӘР:

Сейидов Сүчәддин—мәктәб мөдире.
 Сейидов Казым—мөдирин гардашы оғлу—мүәллим.
 Сейидов Адил—мөдирин бачысы оғлу—
 Сейидов Рза—мөдирин әмиси оғлу—
 Сейидов Рза—мөдирин әмиси нәвәси—
 Сейидов Мирһәмид—мөдирин езнәси—тәсәррүфат мөдире.
 Сейидова Зәһра—мөдирин арвады—лаборант.
 Сейидова Ханым—мөдирин бөйүк бачысы—Мирһәмидин зөвчәси.
 Сейидова Фатма—мөдирин кичик бачысы—Мирһәмидин балдызы.
 Сейидова Күлзәр—мөдирин әмиси кәлини—мүәллима.
 Сейидова Ханымзәр—мөдирин бачысы кәлини—

ИШТИРАК ЭТМИРЛӘР:

Район маариф шө'бәсинин мөдире, мүфәттишләр, район рәһбәрләри.

(Әһвалат ваге олур Норашен районунун Шаһтахты мәктәбиндә.
 Мөдирин кабинетиндә мүәллимләрнин худманы мүшавирәси).

СҮЧӘДДИН СЕЙИДОВ (анга галхыр)—Йолдашлар! 1952-чи илин феврал айындан та бу күнә гәдәр мәктәбимиздә Сейидовларын сайыны он едди нәфәрә чатдырмага мөвәффәг олмушам. Бунлардан икиси бизим нәсилдән дейил. Хасийәтимә бәләдсиниз, мәним Сейидовлар фамилиясына хусуси тәәшшүгүм вар. Она көрә району-музда ишимизә ярарлы нә гәдәр Сейидов тапсам, дартыб кәтирәчәйәм. Мәктәбимиздә Сейидовлар фамилиясынын чошгун сүрәтлә инкишаф әтмәси, бәзи адамлары нараһат эдир. Гоһумбазлыг ады илә бизә бөһтан атмаг истәйирләр. Анчаг бу чүр адамлар баша дүшмүрләр ки, бу гоһумбазлыгын о гоһумбазлыг илә һеч бир әләгәси йохдур. Гоһум-гардаш бир ерә топлашыб, Шаһтахты чамаатыны маариф вә мәдәнийәтә доғру апарырыг. Артыг данышмага әһтияч йохдур, сөзү арвадыма верирәм.

ЗӘҺРА СЕЙИДОВА—Әрим лал дүз дейир, мәктәб инсан үчүн чох хейрли бир очагдыр. Мән буну өз аилә тәчрүбәмиздән билирәм. Гоһумбазлыгын буна һеч бир дәхли йохдур.

АДИЛ СЕЙИДОВ—Бәс мән нә әдим ки, өзүм үчүн Бақыда али мәктәбдә охуярдум, дайымын сөзүнү ерә салмадым, дәрси ярымчыг гоюб кәлдим. Дайы-бачыоғлу, башымызы ашағы салыб ишләйирик. Инди, дайымыз мөдирдир дейә мүәллимлик әләмәйәк?

МИРҲӘМИД СЕЙИДОВ—Бирчә мәни баша салын көрүм, ая мән, үзләрдән ираг, нечә бир мөдирин езнәси вә әйб олмасын, әялим вә балдызым ки, ибарәт олсунлар мөдирин һәмширәләриндән, биз күл кими колхозу атыб кәлмишик мөдирин һүзуруна, йә'ни олмәз?

СҮЧӘДДИН СЕЙИДОВ (онун сөзүнү кәсир)—Езнә, мәтләбдән узаг-лашма, әсас мәсәләдән даныш.

КАЗЫМ СЕЙИДОВ—Бунлар һамысы пахыллыг, көзү көтүрмәзликдир. Мән Пүсян кәнд мәктәбиндә мүәллим идим. Әмим разы олмәды, чәкди мәни ганадынын алтына, инди дә башлайыблар пахыллыга.

ФАТМА СЕЙИДОВА—Гардашымын дашы дүшсүн пахыл адамларын башына.

ХАНЫМЗӘР СЕЙИДОВА—Ай дедин а!..

(Ара гарышыр, сәс-күй дүшүр).

СҮЧӘДДИН СЕЙИДОВ (зәнки басыр)—Сакит олун, мәтләби узатма-йын, мәсәләни һәлл әдиб гуртараг. Мән гоһумбаз олсайдым, яд Сейидову өз арамыза гатмаздым. Дүздүр, я йох?

(Һай-күй гонур. „Дүздүр!“, „Әһсән!“, „Афәрин!“ „Мәнә сөз верин!“, Сейидовларын сәсләри учалыр).

СҮЧӘДДИН СЕЙИДОВ—Мәсәлә айдындыр, данышмага әһтияч йохдур, гуртараг. Ичәзә верин гәрары охуяг. Йолдаш Казым, башла!

КАЗЫМ СЕЙИДОВ (гәрары охуяг)—Норашен район Шаһтахты мәктәб мөдире Сүчәддин Сейидов йолдашын „Гоһумлуғ вә гоһумбазлыг“ мөвзуунда мәрүзәсини динләйиб, ичләс гәрара алыр:

Шаһтахты мәктәбиндә гоһумбазлыг дейилән шейдән әсәр-әләмәт йохдур. Бурадакы он беш Сейидов, ики яд Сейидовла баһәм, әл-әлә вериб, сәмими вә мөһрибан бир аилә кими, кечә-күндүз әһалини савадландырмаг уғрунда даянмадан мөбаризә апарырлар.

Гейд: Гәрар бүтүн Сейидовларын нәзәринә чатдырылсын, анчаг һеч бир тәшкилата чатдырылмасын.

(Бурада пәрдә салыныр).

ШАҺТАХТЫ КЛУБ МӨДИРИНИН НӘЗӘР-ДИГГӘТИНӘ:

Бу п'еси тамашая гоянда баш ролун район маариф шө'бәси мөдире Худиев йолдаша верилмәскини мәсләһәт көрүрүк. Бир шәртлә ки, өзү сәһнәйә чыхмасын, анчаг онун көлкәси иштирак әдәнләрин үзәриндән әксик олмасын.

Бә'зи клубларда күтләви-тәрбийә ишләри кино тамашалары илә әвәз эдилир.

Рәссам: К. РИЗВАН

- Планыңызда чох муһазирә вар, лакин ишләриниз һамысы кино тамашасыдыр.
- Тамашаларымыз да муһазирәләр һаггындадыр.

К. РИЗВАН
 Рәссам
 1693

Һансына инанаг?

Рус орта мәктәпләреннн 9-чу синфи үчүн бурахылмыш «Гираэт китабында» язылмышдыр ки;

«...1915-чи илдән башлаяраг, Азербайчанда совет һакимийәти гуруланадәк Чәфәр Чабарлы сатирик шеирләр, бир нечә драм әсәри, о чүмләдән «Огтай эл оғлу», «Айдын» кими мәшһур әсәрләрини языр».

Һәмин мәктәпләрин 10-чу синфи үчүн бурахылмыш китаба дейилр ки, хейр, белә дейил «О, совет һакимийәтинин илк илләриндә «Айдын», «Огтай эл оғлу» әсәрләрини языр».

Бир һадисәнин ики тарихдә, өзү дә бир-бириндән 7—8 ил аралы мәсафәдә баш вермәсинә инанмағым кәлмир. Анчаг һәр ики китабын Азәрнәшр тәрәфиндән бурахылдыгыны вә бунларын икисини дә А. Абдуллаев тәрәфиндән редактә әдилдйини көрәндән сонра, инанмамаг да олмур.

Һәр нечә олса да, Азәрнәшр мәтәбәр бир идарә, А. Абдуллаев дә редакторлугда сүмүк сындырмыш бир адамдыр. Йәгин бир шей билр ки, белә дә языр.

И. Ягубов

«КИРПИ»

Һәминдә әдилмиш

Кирпи журналынын 4-чү нөмрәсиндә «Телефон баятылары» сәрләвһәли фел'етон дәрч әдилмишди. ССРИ Рабита Назирлийинин Азәрбайчан Мүвәккилийи редакциямыза көндәрдийи чавабда билдирмишди ки, телефонисткалардан Кеяя (Дашкәсән) вә Дилбәр (Ордубад) вәзифәләриндән азад әдилмишләр.

Журналымызын 4-чү нөмрәсиндә «Билдирки сөһбәт» сәрләвһәли фел'етон дәрч әдилмишди. Маштаға район прокурору М. Гарәев йолдаш редакциямыза көндәрдийи чавабда билдирр ки, Бузовия гәсәбәсиндәки ахшам фәһлә кәчкчәр мәктәбинин директору Әдһәм Әфәндиәев мәһкәмә мәсуулийәтинә чәлб әдилмәк үчүн иши зәһриндә истинтаг апарылыр.

Журналын 3-чү нөмрәсиндә «На иши вар, на ма чалы, сәрләвһәли фел'етон дәрч әдилмишди. Бәрдә район партия комитәсинин катиби һачыев йолдаш редакция яздығы мәктубда көстәрмишди ки, фел'етон район партия комитәсинин бюросунда мұзакирә әдилмиш вә көстәрилән фактлар доғру чыхмышдыр. Район партия комитәсинин гадынлар арасында иш апаран шө'бә мүдири Хуршуд Гулнева йолташа ярытмаз ишләдийи үчүн төһмәт ә'лан әдилмишди.

5-чи нөмрәдә «Мәктублашма» сәрләвһәли мәктуб дәрч әдилмишди.

Азәрбайчан дәмр йоллар идарәсинин Кировабәд шө'бәсинин рәиси Бағыров йолдаш редакциямыза яздығы чавабда көстәрмишди ки, Евлаш шәһәр сәришини стәнисясынын билет кәссирини Сәрдәр һәсанов вәзифәсиндән кәнар әдилмишди.

Журналымызын 5-чи нөмрәсиндә «Дөрд дәнә Бабазадә» сәрләвһәли фел'етон дәрч әдилмишди. Азәрбайчан ССР Сәһийә назиринин муавини Ә. һ. һусейнов йолдаш редакциямыза көндәрдийи чавабда билдирмишди ки, фел'етонда көстәрилән фактлар йохлама заманы доғру чыхмышдыр. Бәким Бабазадәйә шиддәтли төһмәт ә'лан әдилмиш вә она верилән артыг пулларын керә алынмасы үчүн Назирлийини баш мұһәсиби Родин йолдаша көстәриш верилмишди.

Кирпи Гардаш!

Кирпи йолдаш!

Гол саатым хараб олмушду. Гайытдырмаг үчүн һуси һачыев күчәсиндәки 6 нөмрәли саатсаз дуканына апардым. Уста Ермаков саатыма бахыб, тәмир һаггыны аландан сонра, «бириси күн кәл, апар» деди. Бириси күн сааты апардым, эвә чатмамын көзүнү юху тутду. Кери гайытдым, үч күнә дүзәлтмәйи вәд әладиләр. Вәдә баша кәлди, саат баша кәлмәди. Мән апардым, онлар гайтарды, саат дүз ишләмәди ки, ишләмәди. Каһ ятды-дурмады, каһ дала галды, каһ габага кетди. Мән дә хейли габага кеңиб, дада гайытдыгдан сонра уста Ермаковдан әлими үздүм. Артел мүдири Зүлфәлиев йолдаша пәнәһ апардым, о да Әлиев дәвәт этди, Әлиев дә уста Ермакову. Өз арала-

рында данышдылар, разылашдылар, ахырда белә гәрәра кәлдиләр ки, саатын бир аз да хәрчи вар. Буна да разы олдум. Анчаг енә көмәк эләмәди. Мән кеңиб-кәлмәкдән йорулдум, саат истирәһәт эләмәкдән йорулмады. Нәһайәт шикәйтләнемәйә башладым. Шикәйтәтим артелин план шө'бәси мүдири Субботин йолдашын хошуна кәлмәди. Уста Ермакова әлбир олуб, үстүмә чумдулар, О ки вар сөйүлдүм, яхшы ки, дөйүлмәдим. Чанымы гуртарыб байыра гачанда, артел мүдири Зүлфәлиев йолдаш деди ки: «Зирәнк оғлансан, үстүнү вурма, саат чәһәннәмә, яхшы гуртардын».

Чалал һусейнов

Һөрмәтли Кирпи!

Франсыз классик язычысы Балзакын «Горио ата» әдлы романынын азәрбайчанча тәрчүмәсиндә тәрчүмәчи Михайл Рәфили тәрәфиндән чох әнтигә сөзләр ишләнмишди. Әкәр о сөзләрдән чүмлә дүзәлтсәк, тәхминән бу шәкилдә олар:

«Итифаткарлыг» әдин, о «срәрәнкиз» вә «харигүладә», «бармагчыгазынызы», бир «күзидә» ишарә илә «мүашигә» тәрәф үзәдыб, бу «фәлакәтзәдә» вә «чылыгын» ашигин «мәһчубийәт» вә «мәмнуийәтсизликлар», «әбләһанә» вә «ахмаглыглары» гаршысында галмыш «мәфтунийәтләрлә» долу һәятын «әнтизаза» кәлән вә «кәсрәти-әнтикаридән», «инзивайә» чәкәлмиш вә «кашанәләрин», «мәһрабында» галмыш һалына «әтирафат» илә нәзар салын.

Бу сөзләрин мәнасыны өйрәнмәк үчүн бир лүгәт китабы ахтаранда, әлимә Сабирин «Һопһонамә»си кечди. Орада шаир бу чүр тәрчүмәләр һаггында дейир:

«Ах мутәрчим, дейә бир одлу түпүрчәк атды, Шүһнәсиз дүшүдү о да тәрчүмәкарын көзүнә.»

Р. Нәби.

Кирпи гардаш!

Гах районунда Киров адына колхозун зоотехники һачы Юсиф Мәммәдов зурнасыны голтуғуна ауруб, дейиб ки:

— Бала, Сабир, үч һәфта дәрәсә кетмәли олмагачасан. Ййирми бир тоюмуз вар, онлары тәчили әлдән чыхартмаг лазымдыр, китаблары ат бир тәрәфә, нағараны көтүр, кедәк.

— Ахы, мугәллим ачыгланар?!

Һачы Юсиф гашиларыны дартыб, додагыны бүзәндән сонра дейиб:

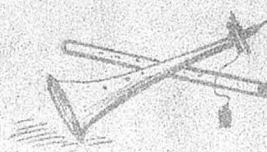
— Бала, мәнә миннәт гойма. Пул алырсан, хошун йохдур, кетма. Санин дәрсин мәнә ишмәдән вачиб дейил ки. Гырх мин гоюнун гиша һазырыг мәсәләсини гоймушам тойдан сонран. Дәрә һәмишә вар, амма той һәмишә әл дүшмәз. Кедирсән?

— Бәс дәмкешимиз ким олачаг?

Һачы Юсиф күлүб дейиб ки:

— Доғрудан да ушагсанмыш. Ким олачаг? Район кәнд тәсәррүфат шө'бәси мүдири. һәмишә иши гоюб тоя кедәндә, о, бизә дәм түтүб, енә дә тутар!

З. Сүлейманов

Редактор—Әбәз Садыг. Редакция һей'әти: Сүлейман Рүстәм, Сабит Рәһман, Сүлейман Мәликов, Казым Казымзадә, Гулам Мәммәдди, Рза Шанвәләд.

«Коммунист» гәзәтинин ишри. Редакциянын адреси: Баки, Коммунист күчәси, 1113, 4-чү гапы, 2-чи мәртәбә. Тел. 3-17-27. Абуна гыймәти: айлыгы 3 манат.

ФГ 19349. Сн-һарыш № 715. Тиражы 20 000. Кәһмә форматы 70x105/8, Чапа имзаланмыш 4,Х1-52.

Азәрбайчан ССР ИС янында Полиграфия сәнаәти, ишрийәт вә китаб тычарәти ишләри идарәси, 26 комиссар адына мәтсәә, Баки, Әли Байрамов күчәси, № 3.

Яхын Шәрг өлкәләріндә нефти чыхаранлар вә апаранлар.